

بویوک محبوسه

پرشبه کولری چیقار ادبی و علمی مجموعه در-

۵ هزاران ۱۳۳۵ پرشبه

مدیر و امتیاز صاحبی: صبیحه زکریا

نسخه سی

۱۰ غروشدور

نومرد

۹

اشکال زمان

حمیا دردی !

کوچوکلکمدہ حمیا قورولیشنی تاماشادن پک زیادہ ذوق یاب اولوردم .

شہزادہ جامعتک حولیسنده ، باش آرقده ، آغیز آجیق طورور باقاردم . ایلک اینق قندیل بندہ خلجان آمیز برسوینچ اویاندیرردی . بتون خیالده قارہ آنہمک - اوت سود نینہمہ قارہ آنہ دیر ایدم - کوکلن نور اینر دیدیکی نجسم ایدردی .

آکلاہمادیم برشی وار ایدیسہ اودہ بوقندیلرک نصل اولوبده برہ دوشمہ دیک ایدی . چونکہ کوندوز ایکی منارہ آراسنده قالین بر جبل مستقیم ایله اینجہ برخط مائلدن ماعدابرشی کوروغز !

رکیجہ بنہ اومده قارہ آنہمی قاندرہرق :

— شیمدی کلیم !

دیہ جیقدم . بن نہ بیلہم ، مکر او آفشامکی حمیا اوزون سورہ جکمش ! سیر ایدرکن بویم آغریدی شاووللادم . مناسب بریر آردم ، بولدم ، اوطوردم . قندیلر اینوب سالانہ سالانہ طوبیلاندقہ ، باخصوص منوریت آرتدقہ کوزی آلمش ، چوجوقلق بویا ، اووشمش قالمش .

قارہ آنہم ، پیرہنیش . والدہ قارشیکی خانلردن کلش ، بی سورمش . قادیغیزمراق ایتمسون فکریلہ .

— اوپور ؟

دیمش اما سراقندن ده چانلانہ جق حالہ کلش . والدہ بوقاری بہ چیقار جیقماز فساری باقش ، قاپویی اصولجہ جق آجیش . ینہ اصولجہ جق چکمش ، سواقاہ فیرلامش ، بی آراپور .

جامع حولیسہ کلش کہ قہوہر آجیق ! .. برنجی قہوہدن صورمقہ باشلامش :

— باقسہ کرآہ . ہو ! .. برکوچوک چوجق کوردیکیزی ؟

— کوچوک چوجقی ؟ .. بیلہ کیجہ لردہ قاچ داہ ایسترسک ؟

ایکینچی قہوہہ باش اورمش :

— باقسہ کرآہ ! .. ہو ! .. برکوچوک چوجق کوردیکیزی ؟

بالآخرہ مہرحومہ کندیسی نقل ایدردی . آندن بیلیورم . قہوہدہ کیلردن بری دیمش کہ :

— نصل چوجق باجی ؟

زوالی شاشیرمش ، متصل دیرامش کہ :

— بنم اوغلم !

— ہرب چوجق کورمہ دک .

— یوق ، عرب دکل ، بیاض ...

— سنک چوجنک نصل بیاض اولور .

اولسہ اولسہ حبش اولور ..

— یوق ، حبش دکل ، ہم بیاض ! ..

و کندی حدودلرینہ چکیلمک مجبوریت حس ابدی .

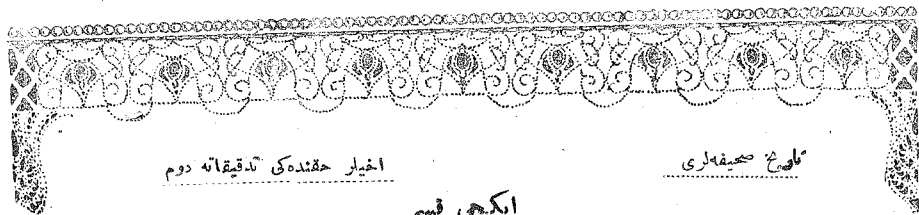
شیمدی عینی خطاہہ پارس توفراسنی دوشیور کورپورز . درتقر مجلسنی تشکیل ایدنی ذوات ، ایمریالیست برذہنیتہ صاحب اولان اسکی رجال دولندندر . بونلر دنیانک کچیرمکدہ اولدینی بووک انقلابی کورمیور وملتقرہ یکی اسارت بونلرورققری اعمانہ چالیشیورلر سار حوضہ سندنہ کی آلمانلری فرانسزلانشدیرمق ، ما کدونیادہ بولفاروتورکلمسکون بولونان اراضی یونانستانہ ویرمک ونہایت از میرک یونانستانہ الحاقنہ موافقت ایلدہمک ، اولنلرک بواسکی ذہنیتدہ بردوام اولدققری کوسترنلرک قوتلی دلیللردر . دنیایی ، حالا اسکی عقیدہ و ذہنیتلرلہ اداره وتنظیم ایتک ایسقہ بن بو ایمریالیستلردہ ، چوق سورمق ، آلمانلر کی پلانلرندہ آلداندققری کورورلر . حریت واستقلال فکری ، دینی برقدسیتنہ مالک برر مفکورہ اولمشدر . بوکون ملتک حریت واستقلاللریلہ اونامقہ مساعده ایدہمک ہیچ برملت موجود دکلدلر . غالب ملتلر آراسندہ بیلہ ایمریالیستلرک بواسقیلاجو ذہنیتلہ مجاہدہ ایدن زمرہلر وصفقر موجوددر . ایمریالیستلر ، بوتون دنیایی قاپلامق استعدادینی کوسترن صوک بووک انقلابی اہمال ایتکک اک بووک خطایی ارتکاب ایدیورلر اولک ایچوندرکہ ، حقمزدہ وبردکاری ویاخود ویرمک اوزرہ بولوندققری حکم ، بزنی متأثر ایتکک برابر ، نومید ایتہ . ملیدر . وارسین درتقر مجلسنی تشکیل ایدن ایمریالیستلر تورکیایی تقسیمہ وتورکملتی یکیدن اسارتہ القاہ قرار ویرسینلر درت ایمریالیستک وبردکی بوقرار ، استقلال وحریتہ عاشق برملتہ قارشنی تطبیق ایدیلہمن . بوکون طوب وتوفیکک تطبیق ایدیلسہ بیلہ ، ادامہ اولوناماز . مصر وھندستاندہ بیلہ یرلیرک استقلال دعوالری قارشیسندنہ ایمریالیستک صارسصلہ یقنی کورن بودولنلر ، شیمدی بہ قدر حرومستقل اولارق یاشامش اولان وھیچ بر وقت اسیر یاشامنی عزت نفسنہ یدرمہ بن تورکی ، اوزون مدت اسارت آلتندہ طوتامایہ جقلردر . بوکا اولا دنیانک کچیرمکدہ بولوندینی عمومی وجہانشمول انقلابی ، نانیاً ہرطرفدہ غلبہ چالان یکی ذہنیت ، ثالثاً تورکک حریت واستقلال اولان عشق مالعبدر . آرتق ایمریالیست ایتشدلر . اونی ، درت ایمریالیستک من بوحاہہ حرکتی احیا ایدہمن .

ایمیریالیستک افروسی

دنیایی قاچ سنہدر قان و آتش ایچندہ بووا . رلایان مدہش جہان حربنک اک بووک سائق ہیچ شہہ یوق کہ ایمریالیست ذہنیتدیر . حربدن اولکی اقتصادی شرائط ، بوتون حکومت آدملرنی ، بوتون حکمدارلری ایمریالیست یا عسدی آلمانیانک نفوسی قورقونج برلستندہ آرتیور ، اراضیسی کندیسنہ آرتق دار کلکک باشلاپوردی مملکت باشدن آتاشی صنایع برمملکت اولمش ، ہرطرف قاربقرلرلہ دولمشدی . صنایعہ ریحقرج ، نفوسنہ یاشاہجق بریر آرمق مجبوریتدہ بولونان آلمانیا بالطبع کوزلرنی حدودنک خارجنہ آتیور ، یوتہجق یکی طوبراقلر ، اوزوب استفادہ ایدہمک یکی ملتلر آراپوردی . فرانسدہ ، انگلترہدہ ، روسیہدہ عینی احتیاجلہ چیرپنیوردی . ہپسنک کوزلری حدرلرینک خارجندہ دولاشیور ، ہپسی اراضیسی توسیع ایتک خولیاسنہ قاپلیمش کیدیوردی . آلمانیا ایمراطوری بوتون جہانہ حاکم اولق ایستور ، انگلترہ دنیانک بوتون دکزلرنی النہ کچیرمک ادھاسندنہ بولونیور ، روسیہ متادبا بوومک و دنیایی استیلا ایتکک حرصیلہ حرکت ایدیوردی . بواسقیلا امللری ، بوٹمک داعیہ لری نہایت تصادم ابدی و (برنجیب) اک قورشونیلہ چاقیلان ایلک قیظلم بوتون دنیایی قان و آتشہ بوغغہ کفایت ابدی .

ایمیریالیستلرک دویمق بیلہ بن حرصلری برچوق ملتلری اسیر ایتدی . یالکزر روسیہدہ یکرمیدن فضلہ ملت اسارت آلتندہ یاشیوردی . حرب ایلرلہ کیجہ ملتلرک استقلال آرزولری قوت کسب ایتکک ، و بونلرک دعوالری دھامشروع کورولمکک باشلاادی ونہایت روسیہنک مغلوبیتی ایلہ باشلایان بووک انقلاب بوتون ملتلرک استقلالنی اک مقدس برغاہ اولارق اعلان ابدی . درحال روسیہدہ اسارت آلتندہ یاشایان برچوق ملتلرک استقلاللرنی اعلان ایلہ مستقل حکومتلر تأسیس ایتدیلر . بو حادثہ دنیایی صارعان مدہش برانقلاب ایدی . آلمانلر اولا بواقلاقی آکلاہمادیلر . روسیہنک مغلوبیتی آلمان ایمریالیستلرینک حرصلرنی تشدید ایتشدی ، بو سببلہ اولنلر انقلابک حقیق چہرہسنی کورمکک موفق اولامابورلردی . برہست لیتوفسکی مذاکراتی ایلہ روسیہدن آبریلان ملتلری قسماً کندی حدودلری داخلنہ صوقق ، قسماًدہ بر مستملکک حالنہ قلب ایتک ایستہ دیلر . لہستانی اوقریبانی ، لیتوانیایی ، فنلاندیایی ، حق قریم وکورجستانی بر آلمان حکومتی اولارق وجود کتیرمک ایستہ دیلر . فقط انقلاب بوتون ملتلرک کوزنی آجیش ، آرتق آلتون دخی اولسہ اسارت زنجیرینہ تحمل امکانی قالمشدی . نہ کہم آلمان ایمریالیستی بو عظیم انقلابہ قارشنی مغلوب اولدی .

ایک جی قسم

اولونه حق بیکی کوسترین لر و بر طاقم مراسمین
صوکره جمعیه ادخال اندرلودی. [۱]

(معلم اخی) و (پیر) ر

بوئولر ، بولداشسر ويول آناسي نظارتيه
تركيه حسه جالیشان كنجلري اوجاق محيطنده
ياشايلان عقيدلر ، دابه... ايليشيرمه مأمور
ابدلر . معلم اخي تربيه كرده سننه نازك چله
اركاكي ، فرضلرخي ، سنتلرخي و آدائي اوكره تدبقي
كي اوجاق نظامنامه سنك احتوا ايله ديكي انسانلق
آدائي ده بالعمل بلله ميردي . بالخاصه جمه ايرتسي
اقتصادري چووا ، اوغلنك يازديني تورلجه قوتنامه
اوقونور ، كنجلره اوكره تيليردي .

اوجاقلده تربيه و تعليم يالکيز « کتاب » له
دکل ابدی . مدرسه دن اوجاقلی آیران فرقلردن
بری بودرطن ایدرم : مدرسه ده ییاکیلر ،
کتابی برماهیته آلدینی واکثریا یالکيز (عقل)
تنور ایتدیکی حالده قلب ، محتاج اولدینی ذوق
بدیعی و جماعت حیاتی بولاما بوددی . اوجاقلر
ایسه علوم عقلیه ایله اوغراشما یور ، یالکيز
(مفکوره انسانیه) تلقیننه یارابان واسطه لری
قولانقله اکضا ایدسوردی .

مدرسہ لڑدہ اخلاقى نظارتچىلىرى آزاو لىنى
حالىدہ زاو لى لڑدہ بر جوتى نظارتچىلىرى وازا لىدى.
صوكره او جافانده معلم و پىر لىر حضور وىدہ شىرقىلر
والىسىلر او قونور ، رقصى ابدى لىرى . حال بو كە

۱] معلم و پیر تربیت‌ساز تقویه ایچون کشفه یاردیمچی ایکی یول قارداشی تعین ایدیلدیکی کبی بر (یول آتاسی) ده کورستره یور ایدی .

ب] قوتنامه یه کوره « آخی و شیخ جله طعام» لره یشیرمده و رسوم وارکانی ییلمک لازم ایدی .

۱] اوجاق فلسه فقهسی ییله قوتنامه تک یوادمسته کوره معجزه لیک اهمیتله علاوه ایدیسوروز . قوتنامه کورمه معجزه لیک سرخوشلوق ، دلاکتی ، قسابلوق ، چیراقلوق ، غلبه لاریک [هرزمان خلقی رسم و وریری ایله ازن برآمورت] مهنکارنده یولونالر اوجاقه کیرمزلر . چونکه « اشبو یاد قیلدیمیز کیملره قوتوت دیکر مکرکه توبه قیلالر و تقویه قیلدقن صوره یدی ییل کیم » قوتوت مسهلکی نه افسانای بردویقویه الاک ایش ، دکل ؟

حلاقہ صلیو برمیو دی . زوالی ال اویدور .
مہسنی پکے سورڈی : یتافدن فیلام . النہ
یادیشدم . ہم آغلاور ہمده بکا :

— شیدی آنه کسونده سکا ر
مجا فورد بره ! دیوردی .

اوجاق تريسي آلايملڪ ايجون صلاح
واھليت صاحبي اولديغنه دائر بر استادك چراغی
حقنه شهادت كوسترمه سي لازم ايدي استادي
باللي اولمايائلر اوجاغه كبره مديكي كبي استادي ،
اوكره تدبكي صنعتي حلال ايجز و اوجاغه چراغی
تقديم صورتيه رضاسني كوستررسه بوبله لوده
زاويه كره مض و قارداش اولمازدي .

بوشرائطی حائز چراغدار اساساً صناعی
تربیتی «استاد» دن المئیس اولارقی کلدکلری
ایچون اوجاق ، بو کینجلیک یالکز حسی ، ادبی ،
اجتماعی تربیه سیله مشغول اولوبوردی

اوجاقلده بوزيه ي كچهله و سمرجهك اولانلر
« معلم اخي » و « مير » نامي آليورلردى .
اوجاقلده توركيه فتوتنامه - تلاوت قرآن -
طباخت ؛ رقص ؛ تفنى و موسيقى ؛ تاريخ و تراجم
احوال - تصوف - توركيه ، عربى ، فارسى
ادبيات . . . وار ايدى .

بوقسمه شفاہی تربیہ دینیور ابدی بردہ
(سیننی تربیہ) دینن قلیج و سـلاح تربیہ سی
وار ابدی .

اوجاغه قبول اولونانلر برنجی قسمة هاند
تربيه بي اوقويارق، دېككه برك، قارداشلرله ومعلم
اخيلر (پيرلر) له برابر ياشايارق آيولوردى.
حال بوكه اوجاغك ايكنجى نوع تربيه سنى
آلايىلك ايجون اوچ شرط لازم ابدى ۱ -
اخى كورمك ۲ - شينخ كورمك ۳ - كنجى،
برادى تربيه وتعلم اطمش اولق.

دېلك كه تعليم و تربيه افتداري خاڙ اولميا نالر
مسلح بولو كه قبول اولونا ماز لردى كنجلر ، اوجاغه
قبول ايديلك ايچون بعضى رسوم و تشريفات
يايليردى . فتننامه دير كه « اخبر ايچده رموز
بودر كيم ، نقيب ، برالنه طوز آلوب كلوب ميان
مجلسده طوزى صويه صالا » . بورضى ،
احتمال وارد ديك دره بونك اوزرينه تقبلر قويي
آچارلر . . . كچمش ارگان اوللرى برر بر آكوب
دعا ادرلر و صلوات كتير برلر ايدى نهايت قبول

قیما دی . بن او پودم . ہلی السحر عربی آرامی
ایچون اوروجلی اوروجلی سوفاۓ چقمش ،
عرب ، صوفیلردن کلش ، کوزی آچدم کہ
صوفدہ قیزیلجہ برقیات قویسور ! سودننہم ،
— والہ دوکہ حکم . هیچ اولمازسہ
چیمدیگیلہ حکم .. صباہلرہ قدر صاچی ، باشی
بولدم ! خنزیر ، بوجور .. دسہ باغیرسور ،

قیویرجق صاجلی !..
— الله ، الله ! بریاشمه دها کیرییورم ،
اوآراقی یانده کی بری دیرکه :
— آدام ! احمد افندی ، کورمه دم دی ،
کچ !..

بوسوز اوزرىنه قاره آنهم قتيلى آليز :
— كورمه دم ، دى كچى ؟ .. چو جفنى
ايسترم !

دییہ آغلامقہ باشلار . حالنه آجیان برایکی
کیشی قاقارلر، آنلرده فنارلری باقارلر . اوکنه
دوشرلر . قاره آننم تفصیلات ویریرمش :
— اوهمیا صور ..
درلرک :

— هیالر جکیلادی . فقط آدجمنزلره بر
شبه کلیر . طوغرمجه منارهیه صایارلر ، باقارلر که
قبوسو آچیق ! چیقارلر ، ایغلر ، اطرافه
باقارلر ، یوق . یوق . والسلام . عرب ذهنی
بوزار ، آغلار ، منزلار ،

— شیمدی بنی اوه فصل کیدم ،
دیه دو کونور. نا (صوفیلر) ده کی قیزمه
قدر بر کوزخی آچدم که محیا چکیلمش . اوچو-
جقلغمده بیله خاطر مه کلدی :

طباغہ حاضر اول راسم !
دیدم . برمدت فیرا یوب قور قامضہ مدار
اولور زعمیلہ باغیرہ باغیرہ قارا کلٹی سواقا لردن
یور ییہ رلک اوه کلدیم ، آلت یخجہ دن باقمہ کہ
موم یانیور . ایواہ ! . شیمدی قیوی چالہ جنم ،
آنہم ایوانہ جق ! فقط نہ چاہہ ! طباغی ییوب
اودہ یاتقی ، طبعماریدہ قافدن اھون ! .

برده قبویہ کلیم کہ آجوق دہلی ؛ کیردم،
کیرم دم ، قارشیمده پیریل پیریل ایکی نقطه
کورددم آوازم چیقیدینی قدر باهریدم. یوقاریدن
والده ، خلائی قوشیدیلر

مکر قاره آنهم قبوی ساده جه چکدیکي
میچون یک فوقوسنی آلان کوپکک بری امجری به
طالمش امش .

والده ماجرائی بیلیمور ، اوی آشاغی
اوپله دن قاقمش ، یوقاری یه کیلور طن اتمش .
فقط قاره آنه می کورمه نیجه شاشالادی . بکا
صومغه شاشالادی .

— سود نینهك نرده ؟
بن متصل آغلارورم . معلوم آ . آغلانق ،
طابق خصوصنده اسباب مخفنه دن معدود در .
خنچره خنچره :
— سلم !

والده بتون بتون شاشیری .
— بوقاری به نه اولدی ؟ کیجه یاریسی
چیتمیش کیتش ، قاپونی آچیق برافش . سنده
طلوع اادکی ؟

حلايق :
— طالمشم ، خامجنم ، طويعادم !

— الله ، الله !
پاك ابي بيليروم كه او كيجه والله كوزني